

Snapphunden

EN RIKTIGT GOD JUL & ETT GOTT NYTT TRÄNING / TÄVLINGSÅR ÖNSKAS ALLA!

December 2010

Ordföraren har ordet...

Hej till er alla!

Nu har vi haft en ny kursavslutning. Många kursdeltagare har trampat runt i alla väder och har visat ett stort intresse att träna, vår bästa vän.

Som vanligt, vill jag passa på och tackar alla instruktörer och hjälpinstruktörer som har gjort detta möjligt.

Vi har arrangerat flera tävlingar i bruks, lydnad och agility. Tack vare våra duktiga tävlingsledare och funktionärer har tävlingarna gått jättebra, med nöjda deltagare.

Snart är det dags för Lucia inofficiella tävling (18/12), hoppas att ni kommer så många som möjligt. Det är ett sätt att umgås med varandra, vi som har samma intresse. Våra fyrbenta vänner.

Den 27/11 hade vi julfest. Jag personligen, tycker att det har varit imponerande och välplanerat. Med mycket god mat och många medlemmar med glatt humör.

Tack ännu en gång alla ni som har förvandlat denna kväll till en trevlig julfest.

Jag vill också tacka, Marianne vår kassör, för allt arbete som hon lägger ner helt ideellt.

Lone för stor insats i nästan alla tävlingar som har gått på vår klubb Ni är guld värda.

Snart är det jul och det brukar bli mindre träning och mera mat, men en ny kurstermin börjar snart igen. Så då syns vi på klubben med nya mål.

Ha det bra!

God Jul och Gott Nytt År!

Rocco

I det här numret:

Ordföraren har ordet...	1
Anslagstavlan	1
Redaktören	2
En lydig hund är en lycklig hund.	2-3
Rallylydnad	3
Tips på lätt hundgodis	4
Kennelhosta	4
Kan en hund bli utbränd?	5-6
Eva Bodfälts tips om hundlekar	6
Hundens jul	7
Svar på tal! Hundhistorier!	8
Nu är det dags igen > nyårsfirande	8-9
Berömda hundar	10
Bragdhunden 2009	10
Hundhållning i Kristianstads	11
Hundhållning i Östra Göinge Kommun	11
En uppfödarens utveckling	11
Rastorget	12

Redaktionen

Hej!

Fick lite inspirationsglädje till, så håll till godo med ett nummer till i år. I förra numret så var det mycket för valpköparen, då vi har haft många nya som börjat på klubben.

I detta numret så skulle jag vilja belysa det viktiga i att kunna få till en frisk och hållbar hund i framtiden. För visst vill vi ha våra vänner med oss länge i livet och att de dessutom skall vara rörliga, även på ålderns höst.

OBS! Jag ser fram emot att få skickat till mig trevliga eller intressanta saker, eller er favoritras mm. Så skynda er nu och släng iväg ett mail (lilltegens@telia.com) så vi alla kan få möjlighet att lära oss mer eller helt enkelt få skratta tillsammans med det tokiga som kanske hänt er.

Väl mött på klubben i vinter eller så ses vi inte förrän till våren.

Jag & min flock, önskar er alla **EN RIKTIGT GOD JUL OCH ETT GOTT NYTT HUNDÅR!**

Carina och "Kalle"

En lydlig hund är en lycklig hund!

LYDNAD Det första man kanske tänker på när man hör ordet "Lydnad" i hundsammanhang är kanske tävlingsgrenarna "Lydnad" och "Bruks". Men ordet **Lydnad** innebär så mycket mer.....

Lydig till vardags: Det kan vara en hund som har bra allmänlydnad och smälter perfekt in i vårt människosamhälle.

Samarbetar: Ett perfekt samarbete mellan hund / förare på tävlingsplanen.

Självständigt arbete: En hund som tar egna initiativ och arbetar självständigt i vissa situationer T ex jakt, polishund, service-/spår-/ eftersök-/ räddningshund etc.

Du som ledare För att öka chansen att få en lydlig hund måste du som förare/ledare; ALLTID BESKYDDA DIN HUND FRÅN FAROR! Hunden skall kunna lita på att du alltid skyddar den och att du är lugn och trygg och rättvis.

Ta initiativ till olika saker! Ex starta träning, ge arbetsuppgifter, starta och avsluta lek men även svara på hundens initiativ till lek.

Lek med hunden på det sätt som passar din ras. Har du en försiktig och vek hund – låt den vinna ibland för att stärka dess självförtroende.

Det är Du som bestämmer vilka regler som gäller! Du behöver inte vara sträng utan snäll *men bestämd och konsekvent*. Ett krav måste alltid fullföljas (har du sagt "sitt" måste den alltid sätta sig). Var säker på att hunden förstår vad du menar med dina kommandon och kroppsspråk innan du kan kräva att den gör det du önskar!!

Du som ledare ska vara juste! Vård att se upp till! Vara ledstjärnan!

Alla älskar, dyrkar och ser upp till en bra flockledare, men har även respekt för och respekterar henne/honom!

KONTAKT

Grunden till, att få en lydlig hund, är vilken grad av *kontakt* du har med din hund.

Kontakt är ett osynligt, positivt "band" mellan er båda. Hunden ser upp till och beundrar sin förare. Den ska vara uppmärksam och hålla koll på vad föraren gör och går.

Kontakt lär man in både till vardags och vid lydnadsträningen genom att ge hunden fördelar/belöning när den *tar kontakt* med dig.

Belöna när den tar kontakt med dig. *Kontakt* kan vara klappar, kel, smek, gosig röst, lek, godis etc. I början får du kanske vara glad för sekunder, men målet ska vara att hunden orkar hålla *kontakt* med dig under ett helt tävlingspass.

Lär dig förstå hundens språk – så att hunden förstår vad du menar.

Var konsekvent – sätt tydliga men rimliga gränser.

Inge hunden trygghet – det är DU som tar dom obehagliga situationerna.

Ömsesidig respekt – ni ska ha förtroende för varandra och man måste ge för att få!

NY INLÄRNING

Under *inlärningsperioden* korrigerar man inte när hunden gör fel. Låt hunden pröva sig fram till vad du menar. Straffa inte när den gör fel utan beröm när den gör rätt. Var tydlig med vad du menar när du använder röst och kroppsspråk. Kolla att hunden förstår vad du menar. Går det inte bra, ska *jag* som förare fundera på, varför hunden tolkar mina signaler fel. Tänk på att hunden aldrig tänker i mänskliga termer. Tyvärr förmänskligar vi människor allt för ofta våra hundar. Träna först i störningsfri miljö. Allra bäst är att börja inomhus.

Vid *nyinläring* belönar man helst med mat/godis - inte föremål.

- ♦ Mat o godis sänker stressnivån - föremål höjer den..
- ♦ Belöningen ska vara av sånt värde att hunden strävar efter att få den. Lär in betydelsen av ordet "Nej" i vardagssituationer och inte på träningsplanen.

Fortsättning på nästa sida

Fortsättning > En lydlig hund ...

Prata inte ihjäl din hund.

- ♦ Hur ska hunden lära sig urskilja ett visst ord (ex Ligg) om du pratar o pratar hela tiden du tränar.

Arbeta i korta pass. Sluta när det går som allra bäst!

- ♦ Prova inte "en gång till"! Misslyckas du då, vilket du troligen gör, läser hunden ditt omedvetet besvikna kroppsspråk och det hela slutar med en för er båda, olustig känsla.

Träningen/inläringen med dig ska vara dagens höjdpunkt!

- ♦ Låt hunden kanske ha lite "tråkigt" både före och efter er träning.
- ♦ Låt den inte leka med sina fyrbenta kompisar – du har svårt att hävda din popularitet mot dem.
- ♦ Motivera hunden att vara koncentrerad på dig och vad du gör.

NÄR INLÄRNINGEN SITTER SOM DEN SKA

Kan du successivt förlänga träningspassen, successivt öka störningen, minska på dina hjälper, ge färre belöningar.

Hunden ska ha en förväntan;

- ♦ när kommer belöningen.
- ♦ vilken sorts belöning.

KRAVFASEN

När ni har perfekt balans mellan dina krav och hundens motivation är det dags att börja med ren tävlingssträning.

- ♦ Ta fram "tävlingsjaget".
- ♦ Ta bort alla småhjälp.

Be en kompis "kommendera" hur ni ska gå, och ge er tips på förbättringar eftersom man blir hemmablind när man tränar för sig själv.

VAD!! - Rallylydnad !?!

Rallylydnad står för att betoningen i träningen skall ligga på glädje och samarbete! Målsättningen för träningen är att skapa förutsättningar att hunden skall fungera i alla situationer, oavsett om det är i hemmiljön eller då man ger sig ut i olika miljöer. Teamet skall sträva efter smidighet och uppmärksamhet med positiv utstrålning!

En snabbt växande tävlingsform med hund.

Tävlingsformen bjuder på variation och spänning med inslag av traditionell lydnad och freestyle (dans tillsammans med hunden).

Banan bör vara minst 15x20 meter, men det rekommenderas att den är mellan 15x24 meter och består av ett antal skyltar som är utplacerade med olika övningar, som skall utföras enligt reglerna.

Att tävla går till så att man börjar i nybörjarklass och så finns det för närvarande två klasser till fortsättning och avancerad klass. Till nästa år så kommer rallylydnad att bli en officiell tävlingsgren och då kommer man att utöka med en Elitklass.

Hur går det till? Det fungerar så att hund/förare går en bana som är byggd av en rallydomare. Sedan startar man och då har man 100 poäng med sig från start. Det finns regler för hur mycket som skall dras av från startpoängen då teamet inte riktigt får till övningarna. För att bli godkänd och uppflyttad måste man ha minst 70 poäng kvar och dessutom tre lyckade tävlingar.

Det tas också tid på hur länge teamet är på banan så de bör gå i en rask takt men i normal hastighet. Hunden skall befinna sig på vänstra sidan. Både hund och förare skall utstråla glädje och samarbete under hela genomförandet. I rally krävs inte perfekt fotgående men hunden skall befinna sig under förarens kontroll.

Föraren får kommunicera obegränsat med hunden genom röst- och/eller teckenkommando. Kommunikationen skall användas för att uppnå bästa möjliga genomförande. Föraren får prata, uppmuntra, klappa i händerna eller använda andra verbala uppmuntrande förstärkningar i syfte att uppnå bästa möjliga resultat. Även otaliga upprepningar av röst eller teckenkommando är tillåtet och påverkar ej bedömningen. Det är ej tillåtet att ge hunden tillrättvisande, åthutande eller för hunden obehagliga röst-och/eller teckenkommando. Föraren får inte medvetet vidröra hunden.

Länk till Svenska rallylydnadssidan: <http://www.rally-lydnad.se/>

Länk till regelverket: http://www.rally-lydnad.se/regler/regler_2010/regelforslag_2010.pdf

Är ni intresserade av att se hur det går till, finns det fortfarande en tävling kvar att se på! Den går av stapeln den 12 december, på Hörby Brukshundsklubb.

Tips på hundgodis – skicka gärna fler tips!

Kattskit, döda ekorrar, maskar och larver må vara mumma, men rekommenderas ej.

Kokt lunga

Ta en lunga och skär den i bitar ca 1,5 cm X 1,5 cm. Det går lättare om den är till hälften fryst.

Bred ut bitarna på en plåt.

Torka i ugnen 75-100 grader Celsius tills de är torra och lätta. Det tar ungefär tre timmar.

Det finns inte en hund som motstår detta godis. Inga konstiga tillsatser, kalorisnålt och det kladdar inte ner din jackficka.

Blodpuddinggodis

Dela färdigköpt blodpudding i små tärningar. Torka tärningarna i cirka 80-90 graders värme i ugnen. Ta ut dem efter cirka 45 minuter, när de är genomtorra. Ha ugnsluckan lite på glänt under torkningen så att fukten försvinner. Ett smaskigt godis som inte kladdar!

GLUTENINNEHÅLL I OLIKA MJÖLSORTER

MYCKET GLUTEN = vetemjöl

LITE GLUTEN = rågmjöl, kornmjöl, havremjöl

SAKNAR GLUTEN = majs mjöl, bovetemjöl, sojammjöl, potatismjöl

Kennelhosta - vanligt förekommande, denna årstiden

Kennelhosta är en infektionssjukdom i övre och ibland även nedre luftvägarna hos hund. Till skillnad från många andra infektionssjukdomar i de trakterna så är kennelhostan lite extra knepig. Kennelhostan är nämligen ett komplex av sjukdomsorsaker.

Den orsakas av Parainfluensa, Bordertella, Adenovirus och Herpesvirus. Det är alltså både bakterier och virus inblandat. Detta gör den dels svår att förebygga, men också svår att behandla.

Symtomen är en skrällig hosta som ibland slutar i en kräkning. Ibland hulkar bara hunden så att det är svårt för djurägaren att skilja på hosta och försök till kräkning. Det är sällan hunden direkt kräks, men det är ganska vanligt att den får upp slem när den hostar/kräks.

När en hund med kennelhosta kommer till kliniken går det relativt lätt att ställa diagnos på ovanstående symtom. För det mesta vill veterinärer inte få in en hund med kennelhosta till sin klinik. Ofta avråds djurägaren att komma in med hunden om den inte är allmänpåverkad. Med allmänpåverkad menas att hunden är hängig, ligger mest, äter dåligt eller har feber. Det finns ingen behandling att sätta in. Vid sällsynta fall kan man sätta in hostdämpande, men det undviks i de flesta fall. Därför är det ingen större idé för djurägaren att komma in med sin hund. Dessutom utsätter man de andra djuren i väntrummet för en smittorisk. Kennelhostan är nämligen smittsam.

Första veckan som hunden hostar bör man isolera den från andra hundar. De hundkompisar man hör bör kontaktas så att de vet att de eventuellt kan ha fått kennelhosta. Då kan nämligen de se till att inte smitta det vidare. För självklart är det så med kennelhostan, liksom med många andra luftvägsinfektioner, att de kan smitta innan symtomen brutit ut. Så för djurägaren ser det ut som om den har en helt frisk hund, men den går runt och smittar andra innan symtom bryter ut.

I sällsynta fall blir hunden ordentligt sjuk av kennelhostan. Det kan till exempel bero på om hunden är nedsatt av något annat och då orkar inte immunsystemet kämpa emot. Om hunden blir dålig måste den ordineras antibiotika. Antibiotika har bara effekt mot bakterierna och inte mot virus, men någon nytta gör den. Andra vanliga luftvägsinfektioner börjar ofta som virus. Då är det som när vi människor blir förkylda; det är bara att bädda ner sig eller ta det lugnt, äta gott, sköta sig noga och hålla tummarna att kroppen fixar viruset själv. Ibland förvärras infektionen med en så kallad sekundär bakterieinfektion. Kroppen är nedsatt av viruset och då får bakterierna lättare fäste.

När hunden fått en bakterieinfektion i luftvägarna kan de få tjockt, segt snor och var i ögonen. Den kan även få feber och bli allmänt nedsatt.

Vad gäller kennelhostan så går det till viss del att förebygga den med vaccin. Vaccinet har dock bara cirka 80% effekt, så den skyddar inte helt mot smitta. Om hunden trots att den är vaccinerad mot kennelhostan blir smittad, så blir symtomen mycket mildare. Hunden hostar lindrigt i cirka 1 vecka, till skillnad från en ovaccinerad hund som kan hosta upp emot 4 veckor. Därför tycker jag att det är väl investerade pengar att vaccinera sin hund mot kennelhosta.

Kennelhostevaccinet måste ges årligen till skillnad från både parvo, valpsjuka och smittsam leversjukdom.

Kan en hund bli utbränd?

Får hunden välja själv tar den ofta igen sig själv med sömn och vila.

Hunden utsätts i sitt dagliga liv för både psykiska och fysiska belastningar.

Att vara valp och besöka storstaden kan vara psykiskt störande.

Att jaga och leka med andra hundar är både fysiskt och psykiskt krävande.

Får hunden välja själv tar den ofta igen sig själv med sömn och vila.

Men en belastning kan också vara utebliven stimulans, att inte få utlopp för vissa behov.

Arternas beteendebehov

Stressforskaren och etologen Per Jensen menar att inte ta hänsyn till arternas beteendebehov är en av de största belastningar som vi utsätter djur för. Det gäller i första hand de beteenden som djuret inte kan undertrycka och som det alltid kommer att försöka utföra oavsett miljö. Ett exempel på beteendebehov är att många djur väljer att jobba för födan även om de kan få den fritt. Denna egenskap utnyttjar vi i synnerhet hos de flesta av våra jakthundar. Enligt hans synsätt är alltså utträkning en form av belastning, eftersom det är en oförmåga hos hunden att utföra vissa speciella behov.

Hur vet man då att belastningen är för stor?

Stress är ett tecken på ett djurs förmåga att hantera en situation som har överansträngts. Men stress inträder först när hunden upplever att den inte kan kontrollera situationen. En hund som är i god kondition och är bra på att förutse och kontrollera olika konfliktsituationer, löper därför minst risk att drabbas av stress. Så är det inte en belastning man skall titta på, utan hundens förmåga att hantera den.

Stress är ett naturligt tillstånd.

Men om hunden utsätts för stress under en längre tid utan att den får möjlighet att återhämta sig, är hundens välmående hotat.

Forskarna är överens om att långvarig stress försvagar immunförsvaret och försämrar kroppens motstånd mot infektioner.

Under stress går maten ofta fortare genom tarmen. Hundens förmåga att ta upp näring blir sämre, vilket i sin tur sänker hundens motståndskraft och kondition. Det är lätt att den hamnar i en ond cirkel.

Långvarig stress kan leda till utbrändhet

Om hunden förbrukat alla sina resurser och hamnat i ett tillstånd då den måste ta till stress i alla situationer, för att klara tillvaron, kan det vara ett tecken på utbrändhet.

Ett tecken på överbelastning kan vara att hunden börjar hässja våldsamt. Ofta är dessa hundar också allmänt nedgångna. Hundarna kan vara magra, ha dålig päls och ha magproblem. En sådan hund bör man "sjuskriva". Det vill säga, låta den sova, äta, rasta sig och gå lättare promenader under en tid. Givetvis i störningsfria miljöer där den inte utsätts för något som den uppfattar som stressande. Om man först efter två till tre veckor ser en minskning av något beteendeproblem hos hunden kan den med sannolikhet vara utbränd.

Samtidigt med "sjuskrivningen" måste man alltså ta bort de belastningar som kan påverka hunden. Sedan får man bygga upp hunden; psykiskt,

Fysiskt och näringsmässigt

Men det kan ta ett halvår för sådana hundar att bli bra.

Och det kräver en förändring av livet, vanorna och miljön.

Alla hundar kan bli utbrända. Men en hund med låg arbetskapacitet blir naturligtvis utbränd tidigare än en hund med hög arbetskapacitet.

Det är sällan att en jakthund som får jaga blir utbränd, men däremot de jakthundsraser som hindrats i all form av jakt och levtt utslutande som sällskapshundar. Och en hund som inte används för vad den är avsedd för blir lättare utbränd, eftersom den inte får utlopp för sina naturliga behov.

Men det betyder inte att man måste jaga med sina hundar

Det går att ge hunden utlopp för sitt jaktbehov ändå. Och lite är bättre än inget. Det kan ske genom att *arrangera egna blodspår, även spår efter människor, lära hunden apportera fågel eller föremål.*

Det går också att *utnyttja leken* på olika sätt, där hunden utnyttjar en stor del av sin repertoar.

Ibland har hunden behov av att vandra i sin egen värld på promenaden och ibland kan man träna något tillsammans. För hundar aktiverar sig ju på egen hand också; *nosar runt på tomten, vaktar lägenheten, tittar på hönsen och löser egna problem.*

I stället för att fråga sig; *"Hur mycket har jag aktiverat hunden?"* kan man ibland fråga sig:

"Hur mycket har hunden aktiverat sig själv?"

Hundar behöver ha ett eget utrymme också, samt relationer med andra djur och människor. De hundar som är hårt uppknutna till sina förare och inte tillåts arbeta självständigt under kontrollerade förhållanden är de som löper störst risk för utbrändhet.

De allvarligaste fallen av utbrändhet är de hundar som har aktiverats över sin kapacitet redan i valpaldern. De har aldrig fått möjlighet att återhämta sig genom sömn och vila. Där sker en inläring hos hunden att ständigt ligga på en hög aktivitetsnivå. Det klarar inte hunden i längden, varför den till slut måste ta till stress.

Hundar i vilt tillstånd blir inte utbrända.

utan reglerar troligtvis stressbelastningar naturligt. De skulle annars inte fungera i sin livssituation. Utbrändhet drabbar nog allt som oftast domesticerade djur (tämjda djur) som är under påverkan, där de kan ha svårt att förstå människan.

Fortsättning på nästa sida

Det finns olika grader av utbrändhet

Men generellt har utbrända hundar varit utsatta för stress under en lång tid utan att ha fått tillräckligt med möjlighet att återhämta sig. Gräva gropar kan vara ett sätt för hunden att göra sig av med den psykiska belastningen. De flesta hundägare uppmärksammar att hunden har stressproblem och kan åtgärda detta under tidigare faser.

Men god kondition är naturligtvis ett bra skydd. Att ge hunden god egenkontroll, självförtroende, är också viktigt.

Det finns hundar som enligt hundägarna alltid är lydiga, aldrig protesterar, aldrig går iväg någonstans själv och så vidare: *Varför är det så?*

Är det en harmonisk hund som har de här beteendena? Eller saknar hunden enkelt initiativkraft och möjlighet att påverka sin situation? Risken finns att en sådan hund bygger på sig för mycket inre stress, som inte alltid syns så lätt. Det kan vara värdefullt att lära vissa hundar att säga ifrån och ta för sig lite mer.

Om du har en hund som du vet belastas hårt av stress, kan du skydda hunden mot utbrändhet genom att låta den få arbeta av sig fysiskt, få stressen ur kroppen, så att den sedan får en chans att återhämta sig.

Den måste få ha sin egna lilla vrå där den får vara ifred och koppla av, där den absolut inte får bli störd, utan känna trygghet och säkerhet i sin avslappning och vila, och själv bestämma när den har vilat färdigt, först då mär hunden bra.

Källa; Hunderiet

Eva Bodfäldts tips om hundlekar – kanske något att testa i jul...

GIVETVIS KAN MAN HITTA PÅ VILKA LEKAR SOM HELST MED SIN HUND BARA DEN UPPSKATTAR DEM. PROBLEMET ÄR ATT VI VUXNA BRUKAR HA LITE DÅLIG FANTASI NÄR DET KOMMER TILL ATT LEKA.

Kanske ligger det en del sanning i påståendet att "man slutar inte leka för att man blir gammal utan man blir gammal för att man slutar leka".

Söklekar

En hund som får all belöning direkt ur handen blir snabbt lat eller uttråkad. Låt hunden jobba mer för belöningen. En "söklek" i sig kan vara en belöning för en hund som gillar att jobba. För en annan hund blir ett gömt föremål belöningen medan en tredje uppskattar att få leta godbitar. Sökleken går att variera i det oändliga. Ibland gömmer du bara en sak som hunden får leta efter på ett stort område. Nästa gång får hunden leta efter pytte-små godisbitar i en liten ruta.

Hitta spunk

Precis som Pippi Långstrump kan du som hundägare leta efter något som du själv inte riktigt vet vad det är. Uppträd ungefär som när du letar svamp. Du väcker nämligen hundens intresse om det är du som hittar spännande saker på promenaden. Det du hittar kan vara allt ifrån pinnar och bortappande vantar till mat och leksaker. Ibland låter du hunden dela det du hittat med dig. Andra gånger behåller du ditt byte för dig själv.

Knuffleken

Många hundar älskar att leka knuffleken. Det är en fysisk lek som brukar få hunden att spontant söka kontakt. Knuffar du iväg din hund blir oftast reaktionen att den kommer tillbaka till dig. Då har du lyckats skapa ett beteende som du gärna kan belöna. När du leker knufflekar med din hund är det viktigt att tänka på att ha ett avslappnat kroppsspråk så att hunden inte uppfattar dig som dominant.

Smyglekar

Att långsamt smyga på sin hund för att sedan kasta sig över den tycker de flesta hundar är skoj. Om man börjar smyga en bit bort och spänner ögonen i den på ett busigt sätt kan man riktigt se hur det spritter i hunden av förväntan över vad som komma skall.

Kamp/draglekar

Om du knyter ett föremål i ett snöre blir det lättare att sätta fart på jaktlusten hos hunden. Försök att låta föremålet imitera en hare när du drar det över marken. Om hunden gillar att kampa kan du låta hunden få tag på föremålet och dra lite i det.

Förutom att du genom föreslagna lekar får en fin kontakt med din hund kan du också använda lekarna för att framkalla och belöna önskade beteenden. I sökleden kan du när hunden letar lägga på kommandot "leta". Genom spunkleken får du inkallningen om du belönar och lägger på kommando när hunden spontant kommer till dig för att se efter vad du hittat. I kampeken kan du till exempel öva in "loss" eller "släpp" i samband med att hunden släpper föremålet.

Hundens jul!

Julen är en lugnets och fridens högtid för människor och djur. Men för våra hundar är den också fylld med faror. Choklad, julmat, presentsnören och barnens leksaker kan orsaka mycket lidande för våra fyrfotade vänner.

Alla vill vi ha en fridfull och harmonisk jul. Se därför till att förebygga några av de faror som finns i våra hem.

Kom ihåg hundens rutiner

Hundar är vanedjur och det är viktigt att de även under julen får ha sina rutiner. Självklart ska de ha de vanliga promenaderna. Det är dessutom skönt för oss människor att komma ut i friska luften och skaka ner skinkan och gröten.

 Ledigheten är också ett bra tillfälle att vara litet extra aktiv med din hund. Kalle Anka och julmiddagen kan avnjutas i lugn och ro om hunden fått en lång promenad och är trött och nöjd. Kommer det många julgäster är det bra om hunden får en egen vrå där den kan få vara i fred om den vill.

Ingen julmat till hunden

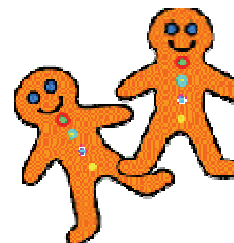
Julmaten är till för oss människor, hunden ska ha sin vanliga mat. Det mår den definitivt bäst av. Förutom att hundar blir sjuka av fet, salt mat, blir det du som får gå upp flera gånger mitt i natten för att rasta din magsjuka hund. Hunden ska aldrig äta "F-ben", det vill säga ben som börjar på F som fågel-, fisk- eller fläskben. Vill du ge hunden något extra gott, kan du ge den hundgodis i form av tuggben eller liknande.

Varning för choklad!

Choklad innehåller teobromin ett ämne som är giftigt för hundar. Om hunden får i sig för mycket choklad kan den bli allvarligt sjuk och till och med dö av chokladförgiftning. Symptomen för chokladförgiftning är kräkningar, rastlöshet, mycket drägel, koordinationsproblem, muskelsvaghet, buksmärtor och kramper. De uppkommer cirka 4-24 timmar efter att hunden fått i sig chokladen. Ha inte choklad eller annat godis framme så att hunden kan komma åt det! Om hunden ätit för mycket choklad ska du försöka ta reda på hur mycket den fått i sig. Kontakta sedan din veterinär eller till Giftinformationscentralen. Av dem kan du också få information på vardagar, övriga tider vidarekopplar larmtjänst på larmnummer 112 till Giftinformationscentralen.

Speciell "hundchoklad" innehåller endast mycket små doser av teobromin och är sannolikt ofarlig i måttliga mängder.

Även pepparkakor, saffransbröd samt ojästa degar är direkt olämpligt för hundmagar.

Pynta hundvänligt

Julpynt kan vara farligt för din hund. Granen är både i sig själv och med sina dekorationer en fara för hunden. Granen kan välta över hunden vid alltför nyfiken inspektion: Se till att den står stadigt eller att hunden inte kan komma nära. Hundmagen kan inte smälta granbarr och därför ska du dammsuga ofta under granen. Glittret, glaskulorna och det andra pyntet är inte heller bra för hundmagen, men det händer att den nyfikna hunden ger sig på dem ändå. Många tror kanske att oron för att hunden skulle äta upp julpynt är överdriven, men alla veterinärkliniker kan berätta om de mest konstiga saker som plockats ut ur hundmagar: valnötter, legobitar, leksaker ...

Tänk också på att en krossad glaskula kan ge elaka skärsår i tassarna.

Julklappssnören är en större fara för våra husdjur än vad många tror! De är både vassa och spännande. Om din hund får i sig dem kan de både snöra åt tarmarna och skära sönder dem med stora skadade tarparterier som följd.

Saxat från Agria Text: Bertil Lundgren och Veronica Gomes Hansson

Svar på tal! Hundhistorier!

- Är din vakthund lika bra som den gamla?
- Jag vet inte, jag har inte kommit in i mitt hus på fyra dagar....

En dam satt bredvid en man med en hund på tåget. Plötsligt utbrast damen:
- Usch, ta genast bort den dumma hunden. Jag känner redan en loppa krypa på mitt ben!
- Kom nu Buster, den där damen har loppor.

- Hur gillar du din nya hund?
- Han är jättefin, han hämtar tidningen till mig varje morgon!
- Det är väl inte så ovanligt!
- Nä, men jag prenumererar inte på någon!

- Inte kan man se att det där ska vara en polishund!
- Nej, han är vid hemliga polisen.

Har din hund något stamträd?
Nej, den går till vilket träd som helst.

- Gillar din hund barn?
- Nja, sådär. Han föredrar kex och hundmat!!
- Har du alltid haft samma sorts hund?
- Ja, ja det är en jämthund.

Nu är det dags igen > nyårsfirandet!

Snart är det dags igen, det olagliga eländet med fyrverkerier som polisen, politiker och medborgare tycks ha gett upp inför. Man har inte lyckats stå emot smällandet med fyrverkeripjäser, trots att det utgör en studie i skräck och ångest för hundar och andra djur.

Det allra mesta omkring användandet av fyrverkeri i Sverige är olagligt, som att köpa ut till personer under 18 år, skjuta utan tillstånd, skjuta i närheten av djur med mera. I din kommun finns en sammanställning, utarbetad av djurskyddsmyndigheten, av vilka regler som gäller – begär ut den!

SKRÄMMANDE PÅ FLERA SÄTT Hundar skräms inte bara av oljuden, utan de är också känsliga för sådant som rör sig ovanför dem, en sorts primitiv rovfågelskräck som säkert var bra för vilda vargvalpar. Fyrverkeriraketer flyger upp i luften och avger ett ovanligt ljud, de fräser först och exploderar sedan med en smäll. Ljudintrycket förstärks av ett starkt synintryck, då det ju i samband med smällen breder ut sig ett stort paraply på himlen.

De starka ljuden är i sig själva obehagliga för hundar. Är de inte vana från tidig ålder vid höga ljud av olika slag, kan smällare åstadkomma en så kraftig chock att en hunds framtida liv blir ödelagt av ångest.

MINSKA RISKERNA Här följer några tips och alternativ på hur du kan minska riskerna för att din hund ska må dåligt när det skjuts med fyrverkerier. De kan fungera ett eller flera i kombination på hundar som är rädda sedan tidigare, eller för att förebygga en chock.

Enkelt och säkert Åk bort med hunden till ett lugnt ställe när det är dags för fyrverkeri. Inackordera hunden på ett tyst och lugnt ställe under nyår och andra helger då man smäller. Ska du vara hemma vid ett fyrverkeritillfälle, så prata med dina närmaste grannar om tid och plats för smällandet. Be dem informera sina barn.

Lindra upplevelsena Vänj hunden vid att ha fetvadd i öronen. Börja i god tid med att stoppa lite vadd i hundens öron för några sekunder, medan du berömmar och ger en godbit. Upprepa detta så ofta som möjligt och lite längre tid för varje gång. Under det värsta smällandet kan sedan ljudet dämpas av hörselskyddet.

Ge hunden ett lätt lugnande örtmedel med start någon dag innan det börjar smälla. Upprepa dosen efter fem, sex timmar. Ett beprövat medel är Valeriana (finns under olika namn i din hälsokostbutik) baserat på vänderot (Valeriana Officinalis). Det är ofarligt, fritt från biverkningar och kan inte överdoseras. Doseringen är svår att säga exakt, eftersom det är individuellt hur det påverkar hundar, men utgå från en tablett per 6 kg kroppsvikt, upp till 8 tabletter, som är maxdosen.

Normalt ser man ingen speciell effekt på hunden, annat än att ångesten inte är fullt så stark. Observera att du ska börja med att ge medlet *dagen innan* det smäller. Fortsätt sedan med dosen till smällandet helt har upphört. I storstäder blir det under en till två månader.

Fortsättning nästa sida

Fortsättning > Nu är det dags igen för ...

Viktigt Låt hunden få sin huvudsakliga motion innan det börjar smälla. Rasta den sedan bara korta stunder. Förlägg sista rastningen till tidigt på kvällen, innan det värsta fyrverkeriet börjar. Givetvis måste hunden då ut tidigare nästa morgon.

Sysselsätt hunden inne med mycket mental träning. Gör det även dagarna innan smällandet, så att den gör sig av med energi ordentligt. Har den överskottsenergi att lägga på upplevelserna av smällarna, kan den bli onödigt rädd.

Försök att maskera ljudet av fyrverkeriet genom att spela musik på hög volym – det fungerar. Håll alla fönster väl stängda. Dra för gardiner för fönstren. Det bidrar till att stänga ute både ljud- och synintryck.

Trösta inte hunden om den är orolig, det kan förstärka oron. Försök att avleda uppmärksamheten till något trevligt.

Svårt men bra Försök att ljudisolera ett rum och var där själv med din hund. Detta är speciellt lämpligt om den redan är rädd för smällar. Är hunden mycket rädd för fyrverkeri, kan du ha en bur eller liknande i detta rum. Buren gör du också ljudisolerad. Men du får inte tvinga in hunden i den, det väcker bara mer ångest. Locka om den inte går in frivilligt och *ha dörren öppen hela tiden*.

OM HUNDEN BLIVIT CHOCKAD Har din hund blivit ordentligt skrämmd, har den upplevt en chock och bör behandlas speciellt. Tecken på stark chock är ett eller flera av följande. Hunden flyr i panik, skriker, tömmer tarm och/eller blåsa, tömmer analsäckar och hyperventilerar länge efter det att den blivit skrämmd. Det går att begränsa skadeverkningarna av en chock avsevärt om man sätter in rätt behandling i tid.

AKUTCHOCKBEHANDLING Kommer din hund i chocktillstånd, ge den det ovan nämnda valerianapreparatet, helst inom ett par timmar och i de doser - eller mer - som jag beskrev ovan.

OBS! Om hunden blir vit i munslimhinnorna och väldigt illa påverkad, så ge inget lugnande medel. Chocken har nämligen då varit så kraftig att hunden fått ett blodtrycksfall. Det kan förvärras genom lugnande medel. Nu är nämnda örtmedel så svagt att risken dock är minimal.

MOTION Chocken gör bland annat att stresshormonsproduktionen blir förhöjd. Det i sin tur ökar blodgenomströmning i musklerna, ökar syreupptaget, frigör fett och blodsocker. Allt detta är till för att stärka kroppen och höja beredskapen för effektiv flykt.

Din hund kommer en period framåt alltså att ha starkare muskler än normalt. För att undvika att detta blir till såväl fysisk som mental spänning, vilket kan förvärra chockeffekterna, behöver hunden motion. Betydligt mer än den får normalt. Så ut och gå så ofta som du hinner och kan, det är en viktig del av terapin.

AKTIVERING Mental aktivering har också stor terapeutisk betydelse. Det stärker hundens självförtroende och förhindrar att den får överskottsenergi. Därmed kommer den inte att överreagera på plötsliga händelser, vilket annars kan förvärra det traumatiska tillståndet. Dessutom ger aktivering ökad egenkontroll, den så viktiga känslan av att kunna klara olika svårigheter, motsats till vanmakt och hjälplöshet. Mental aktivering bygger på helt naturliga beteenden, där hunden använder hjärnan på olika sätt. I boken "Min Bästa Vän" av Marie Hansson (se referenserna) får du 50 sidor med tips på hur du ska aktivera din hund. Det finns också ett antal andra böcker om detta ämne.

"VACCINERA" MOT FYRVERKERI I dagens läge finns det ett stort behov av att vänja hundar vid fenomen som fyrverkeri och smällare. Det ska helst ske redan på valpstadiet, men det är aldrig för sent. Det finns en CD-skiva med skott- och fyrverkeriljud som Jycke-Tryck AB säljer och du kan träna med det. Spela upp det varje dag, så ofta som möjligt. Först på en knappt hörbar ljudnivå, sedan successivt allt högre. Hela tiden *under* gränsen för att hunden upplever det som obehagligt. Håll hunden igång med roliga uppgifter, som att leta efter godis och dylikt, varje gång som skivan startar.

PRATA MED POLITIKER Hur vi ska lyckas med att minska användandet av fyrverkerier ligger mest av allt i händerna på våra politiker, så uppvakta dem du har närmast. Det borde vara lätt att få dem att våga reagera, för det är ju inga starka väljargrupper som skjuter som värst, det är barn (som inte vet hur farligt det är), tonåringar (som tror att skador bara händer andra) och berusade vuxna (som inte fattar något alls).

ANMÄL TILL POLISEN Ser du en vuxen köpa ut fyrverkeri till en person under 18 år ålder, anmäl genast till polisen. Anmäl också de som skjuter på ett sådant sätt att det är risk för skador eller olägenhet på människor eller egendom. I lagens mening är husdjur egendom. Alltså anmäl om din hund blir rädd!

Hallgren, A. Shaping/Klickerträning. MB förlag
Hansson, M Min Bästa Vän. Jycke-Tryck AB
SWP & Jycke-Tryck AB, CD-skiva med fyrverkeri. Jycke-Tryck AB

Berömda hundar – Bamse!

Skeppshunden Bamse (1937-1944) var en sankt Bernhardshund maskot för den norska marinen i Storbritannien under andra världskriget. Bamse var den största hunden som tjänstgjorde ombord på ett allierat skepp och han blev en mycket känd symbol för kampen om ett fritt Norge. Bamse kom från Honningsvåg i Norge och tillhörde kapten Erling Hafto på minsveparen Thorodd. Bamse dog av stroke i Montrose, Skottland, den 22 juli 1944 och fick en militärbegravning.

Bamse skall ha räddat minst två liv och enligt uppgift fick alla elever i skolorna i området ledigt när Bamse skulle begravas. Ca 800 personer följde den norske skeppshunden till graven och maskoten blev begravd med huvudet vänt mot Norge.

Den 30 september 1984 fick Bamse Norges hundorden och i juli 2006 PDSA Gold Medal som motsvarar George Cross (GC) för människor. En staty av Bamse i brons blev rest till hans ära i Montrose och avtäckad av HKH Prins Andrew den 17 juni i 2006

Lajka—rymdhunden

Lajka (Лайка, ryska för "Skällaren", även det ryska namnet på en hund, som dock antagligen inte tillhörde någon av lajkaraserna. Sannolikt var hon en korsningshund. 3 november 1957 blev Lajka den första varelsen i omloppsbana runt jorden. Hundens uppskjutning i rymden var en del av Sovjetunionens sputnikprogram.

Farkosten var inte byggd för att ta passageraren levande tillbaka till jorden – därför hade man lagt gift i maten som hunden fick med sig för att den skulle få en smärtfri död. År 2002 avslöjades det dock att Lajka, som tidigare hade blivit tränad i att sitta i små burar och trånga utrymmen, hade dött redan 5–7 timmar efter uppskjutningen till följd av stress och överhettning. Sonden fortsatte dock i omloppsbana och rundade jorden över 2 500 gånger innan den återinträdde i atmosfären och förintades 14 april 1958.

Lajka var en cirka 6 kilogram tung blandrastik som hittats på gatan i Moskva. I början kallades Lajka för Kudrjavka ("Lilla krullet") och hade också smeknamnen Zjutjka ("Lilla skalbaggen") och Limontjik ("Citronen"). Också namnet Damka användes i den svenska pressen (DN, Expressen m fl. 6/11). Den amerikanska pressen kallade Lajka för Muttnik (mutt (blandras) + sputnik).

2009 års Bragdhund -Klinton

Blandrashunden Klinton räddade genom sitt rådgiga ingripande matte My Lindqvist från ett våldtäktsförsök i centrala Halmstad den 15 augusti. För den insatsen utnämndes han till Årets bragdhund 2009.

Det var när My skulle rasta Klinton en kväll som överfallet ägde rum. Eftersom han behövde få springa av sig lite så gick hon till parken. I parken kom två män fram och frågade efter cigaretter. Därefter fick My en knuff så hon landade på marken och den ene mannen satte sig gränsle över henne.

Foto: Katrin Svensson

Jagade bort gärningsmännen

Då kom Klinton som strosat runt i buskagen, till undsättning. Först jagade han bort den ene mannen som sparkade mot honom. Därefter vände han sig mot mannen som satt gränsle över My.

My hann inte se om Klinton bet eller bara morrade åt mannen, men oavsett vad, så räckte det för att gärningsmannen skulle avbryta våldtäktsförsöket och fly.

Dagen efter rapporterade om en våldtäkt av två män som begåtts, polisen kunde inte utesluta att det rörde sig om samma män.

Visade stort mod

Jury (Annika Klang, Hans Rosenberg, Ulf Uddman på SKK) motiverade sitt val av årets bragdhund 2009 så här; **"Klinton har visat stort mod i för honom en ovan situation, där han lyckades försvara och rädda sin matte. Hans handlande är beundransvärt samtidigt som det är beklagligt att man inte får gå fredad på offentliga platser. En hunds närvaro ger både sällskap och trygghet i såväl vardag som i tuffa lägen!"**

Priset som delades ut på Hund 2009, bestod av medalj, ett diplom och ett smaskigt ben till Klinton.

Lokala hundhållningsregler - Kristianstads kommun

I Kristianstads kommun finns **lokala föreskrifter** med regler som gäller för hundägare och personer som vårdar hundar (undantag gäller för ledarhundar). Om du rör dig med hund inom naturreservat bör du också kolla upp om det finns regler för kopplingstvång inom naturreservatet.

De lokala föreskrifterna säger bl.a. att:

- Under löptid ska tikar hållas kopplade i hela kommunen (undantag: inom inhägnade områden).
- När en hund inte hålls kopplad ska den ha halsband på sig med ägarens namn, adress och telefonnummer.
- Hund får inte vistas på lekplats eller begravningsplats.
- Upplockning av hundbajs ska göras på gångbanor, gator, torg och i anlagda parker.

I orterna Kristianstad, Öllsjö/Vä, Åhus, Tollarp, Degeberga, Fjälkinge, Arkelstorp och Önnestad ska hundar hållas kopplade inom följande områden:

- Försäljningsplats medan torghandel pågår.
- I parker och planteringar under tiden 15 maj-15 september.

Polisen har **tillsynsansvaret** för de lokala föreskrifterna. Ladda ner de **allmänna lokala ordningsföreskrifterna** på Kristianstad kommuns hemsida.

Oavsett de lokala föreskrifterna ska alltid reglerna i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter följas. Lagen säger bl.a. att under perioden 1 mars-20 augusti ska hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att springa lösa i marker där det finns vilt. Under resten av året ska hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att driva eller förfölja vilt (undantag enbart i samband med jakt).

För naturreservat finns det dessutom föreskrifter som gäller för respektive reservat. I vissa naturreservat gäller

Lokala hundhållningsregler - Östra Göinge kommun

Enligt 1 § i "Lagen om tillsyn över hund och katt" skrivs det att hundar och katter skall hållas under sådan tillsyn som krävs för att de inte skall orsaka skador och olägenheter.

Exempel på olägenhet kan vara när katter förorenar sandlådor och andra lekplatser i bostadsområden.

På ett annat ställe sägs: "Hund som visat benägenhet att bita människor eller hemdjur må ej vara lös utom-

En uppfödarens utveckling

- 1 året** = Entusiastisk
- 2 året** = Kan allt
- 3 året** = Känner sig redo att börja döma
- 4 året** = Anser att domarna ingenting kan
- 5 året** = Skaffar sig ett par hundar till
- 6 året** = Undrar varför man inte nått toppen ännu
- 7 året** = Börjar lyssna på andras avelsplanering
- 8 året** = Börjar inse att de egna hundarna inte är perfekta
- 9 året** = Börjar lyssna på goda råd
- 10 året** = Parar inte med avelshanen på modet
- 11 året** = Använder endast avelsdjur med kvalitet
- 12 året** = Börjar förstå...

Kanske något att tänka på...

Rastorget - BOUVIER DES FLANDRES / Kofösaren från Flandern

Grupp 1. Sektion 2, med arbetsprov

Bouvier des Flandres är en härlig robust hund, som är 60-68 cm hög & väger 30-40 kg. Den har kraftig päls som står emot väder & vind. Pälsen klipps och trimmas ett antal gånger per år för att få det karakteristiska bouvierutseendet. Färgen är oftast brindle (melerad) eller grå, dock inte för ljus, upp till nästan svart.

Bouvieren, är en brukshund. Den härstammar från Flandern och hör till de stora boskaps-hundar som funnits i Europa under många hundra år.

Rasnamnet, Bouvier des Flandres, är franska och betyder kreatursdrivare från Flandern. På flamländska heter rasen Vlamse Koehond och betyder flamländsk boskaps hund.

I

början av 1900-talet fanns det flera olika hundtyper som kallades Bouvier. De var orädda, arbetande gårdshundar. De var intelligenta & hade styrkan att driva runt ett kvarnhjul eller dra mindre vagnar för bagare och mjölkutkörare.

1900-talets början var inte någon bra tid för avel med får- och boskaps hundar. Folk började flytta in till städerna och det fanns inte längre ett lika stort behov av de stora boskaps hundarna, men det fanns entusiaster som uppskattade den "allround"-arbetande Bouvier des Flandres.

En Bouvier använder inte sig av den traditionella typen av vallning, utan tacklar utbrytaren, kreaturet, tillbaka till flocken. Professor Reul skrev om deras snabbhet och dess förmåga att hoppa högt, rakt upp i luften för att undvika boskapens sparkar. Man var fortfarande oense om vad som skulle stå i rasstandard och rasen var således inte homogen exteriört.

Första världskriget skapade stora problem för rasen eftersom deras hem blev ett slagfält. Antalet boskaps hundar reducerades på gränsen till utrotning. Endast ett fåtal överlevde, som bl a rapporthundar, vid fronten, där de uppskattades av soldaterna för sitt mod. En standard upprättades den 15 januari 1922.

Till Sverige kom rasen på 50-talet. Fyra-fem hundar togs in i landet och har sedan ökat och idag finns det ca 1000 Bouvier des Flandres i Sverige.

En Bouvier är en allround brukshund som trivs utmärkt i den aktiva familjen. Den tycker om att arbeta, och dess stora anpassningsförmåga gör den användningsbar i de flesta bruksgrenar. Det finns egentligen inga begränsningar för vad en "bovve" kan göra.

Den ska ge intryck av intelligens, energi och djärvhet. Rasen ska vara lugn, klok och orädd.

För mer information om rasen finns det en rasklubb: www.bouvierklubben.com